

SAKSFRAMLEGG

Til:
Fakultetsstyret for HSL-fakultetet

Møtedato:
09.12.2021

Sak:

Budsjettfordeling 2022

Innstilling til vedtak:

1. *Fakultetsstyret slutter seg til forslag til fordeling av budsjettramme på 511,578 mill.kr for 2022 (inkluderer estimerte dekningsbidragsinntekter) slik det framgår av saksfremlegget og vedlegg.*
2. *Basis på samtlige enheter reduseres med 5,6 pst. Fakultetsstyret ber om at det i budsjettfordelingen for 2023 gjøres en vurdering om disse kuttene skal være av permanent karakter.*
3. *Fakultetsstyret slutter seg til angitt fordelingsnøkkel mellom fakultetet og enhetene knyttet til bortfall av gaveforsterkningsordningen.*
4. *Det settes av 1,1 mill. kr til endring i spesiell basis for SKK.*
5. *Det settes av 1,15 mill. kr i spesiell basis til drift av Geni for 2022. Fakultetsstyret ber om at det i budsjettfordelingen for 2023 tas stilling til om basistildelingen skal permanentiseres.*
6. *Det settes av bevilgning til Forskningsfondet og Utdanningsfondet for 2022 i tråd med fakultetets budsjettfordelingsmodel.*
7. *Fellesutgifter til drift og infrastruktur for 2022 reduseres i tråd med dekanens anbefaling i saksfremlegget.*
8. *Fakultetsstyret slutter seg til tildelingen av 1,55 mill. kr til overgangs- og utenlandsstipend for ph.d.-studenter i 2022.*
9. *Det settes av midler til å dekke inn kostnadene til de historiske rekrutteringsstillingene i 2022. Fakultetsstyret ber om at dette også innarbeides i fremtidige budsjettfordelinger.*
10. *Fakultetsstyret tar orientering om egenandeler strategisk forskningsbevilgning til etterretning, og det settes av 0,50 mill. kr for 2022.*
11. *Det settes av 1,35 mill.kr til å dekke inn utenlandsopphold ved FoU-terminen for 2022.*
12. *Fakultetsstyret ber dekanen følge opp og melde inn sak om økt basistildeling for «Erfaringsbasert master i økonomi og ledelse» til budsjettinnspill for 2023.*
13. *Fakultetsstyret ber dekanen avklare husleiekostnadene tilhørende fakultetet. Eventuelle endringer må fremmes til budsjettinnspill for 2023.*

Innledning

Dekanen legger med dette frem forslag til budsjettfordeling for 2022. Forslaget er satt opp i henhold til fakultetets budsjettfordelingsmodell, vedtatt av fakultetsstyret i møte 26. oktober 2018¹. I tillegg er det tatt høyde for vedtak om endret basis², og andre føringer og vedtak fra universitets- og fakultetsstyret.

De økonomiske rammebetingelsene til fakultetet har de senere årene blitt sterkt redusert. Siden 2015 har fakultetene ved UiT vært utsatt for en rekke kutt i bevilgningene, dels som kutt i rammen til UiT som er viderefordelt på enhetene, og dels som følge av interne tiltak og omprioriteringer som UiT selv har iverksatt. I sak FS-26/20³ ble det gitt en gjennomgang av de ulike kuttene fakultetet har fått som beløp seg til 36 mill.kr for perioden 2015-2020. Inkludert nye kutt i rammetildelingen for 2021 og 2022 er det akkumulerte kuttet ca 45 millioner kroner. I perioden har fakultetsstyret i stor grad prøvd å skjerme enhetene for de ulike kuttene vi har fått i budsjettrammen. Samtidig har det vært tydelig på at en må gjøre prioriteringer for å styre mot budsjettbalanse. Dette medførte at fakultetsstyret for 2021 så seg nødt til å redusere basistildelingen til enhetene ned med 3,25 pst.

Fakultetsstyret har ytret et sterkt ønske om at enhetene skal jobbe langsiktig innenfor forutsigbare rammer. Av den grunn har det hatt et betydelig fokus på langsiktige bemanningsplaner, koblet opp kjerneaktiviteten på enhetene (eksempelvis studieprogramporteføljen og FoU-terminer). En har sett at det aktivitetsnivået vi har i dag, ikke samsvarer med de økonomiske rammene fakultetet samlet må forholde seg til. I den første fasen av nedskjæringer benyttet fakultetet seg av de mulighetene som tidligere års avsetninger ga for å dempe effekten av kuttene, men slik situasjonen er nå er det behov for å gjøre ytterligere og vanskelige prioriteringer. I den senere tid har avsetningene til fakultetet blitt betydelig redusert, og fakultetet opplever utfordringer med merforbruk også for de fellesadministrative avdelingene. Det siste skyldes hovedsakelig at en ikke har kommet i mål med å nedjustere kostnadene til de akkumulerte ABE-kuttene fakultetet har fått. I sum gjør dette situasjonen for fakultetet svært krevende når vi i årets fordeling fra universitetsstyret⁴ har fått rammekutt i tillegg til videreføring av ABE-reformen.

For å komme i budsjettbalanse for 2022 vil fakultetet igjen måtte vurdere hvor en kan ta ut de nye rammekuttene, samtidig som en sikrer at en får inn igjen i budsjettet de satsingene som ble tatt ut av fjorårets budsjettildeling. Dette kan håndteres på ulike måter:

- 1) Målrettet kutt på enkeltområder
- 2) Målrettet kutt mot enheter
- 3) Fjerne lønns- og prisstigningen
- 4) Generelle basiskutt

Fakultetsstyret bestemte i budsjettfordelingen i 2021 at det ikke skulle settes av penger til forskningsfondet, utdanningsfondet og overgangsstipend/utenlandsstipend til ph.d.-studenter. Det ble vedtatt at tiltakene skulle opprettholdes, men at behov for 2021 skulle dekkes av tidligere års avsetninger. Dekanen legger i tråd med ønske fra fakultetsstyret opp til at tiltakene gjeninnføres i budsjettet for 2022.

Et virkemiddel for å gi enhetene langsiktige forutsigbare rammer er å kutte lønns- og prisstigningen. Fordelen med dette er at enhetene vil ha faste rammer, bakdelen er at dette vil

¹ ePhorte 2018/1376-2 Ny intern budsjettfordelingsmodell for HSL-fakultetet (S36/18)

² ePhorte 2021/1068-7 Gjennomgang av basis på HSL-fakultetet (FS31/21)

³ ePhorte 2019/1518-18 Videre oppfølging av økonomien ved HSL-fakultetet (FS26/20)

⁴ ePhorte 2020/6723-12 Intern hovedfordeling av budsjett for 2022 (S26/21)

være et skjult kutt. Dekanen ser heller ikke at noen av enhetene har store ledige ressurser som kan kuttes ned på for å ta inn årets underskudd på budsjettet for 2022. Med bakgrunn i overnevnte situasjon har derfor dekanen i årets budsjettfordeling foreslått generelle kutt både på fakultets- og enhetsnivå.

Saken deles opp i to deler; Del en viser hvilken tildeling vi har fått fra UiT. Del to omhandler et forslag til viderefordeling av disse midlene.

Budsjettfordeling 2021

HSL-fakultetet får årlig en revidert hovedfordeling fra UiT. For 2021 viste den reviderte hovedfordelingen kun mindre økonomiske justeringer, men den inneholdt noen strukturelle endringer innenfor hvordan man fremstiller generell basis. I den ordinære hovedfordelingen til UiT hadde HSL-fakultetet fått beregnet studieplassendringer og nye fag/tiltak for høsten 2020 inn i tallene for 2021. I den korrigererte versjonen ble alle tallene fra 2020 tatt ut fra studieplassendringer og nye fag/tiltak. Disse ble heller lagt inn i en ny kolonne kalt; *Endring etter fordeling 2020*. Totalsummen inn til fakultetet ble marginalt endret med et fratrekk på 0,037 mill.kr. Dekanen har videre i budsjettfordelingen for 2022 valgt å bruke tallene fra den justerte budsjettfordelingen. Dette fordi disse tallene viser bedre hvordan postene innenfor generell basis faktisk framkommer, og det blir enklere å sammenligne med bevilgningen for 2022. Dekanen ønsker å gjøre fakultetsstyret oppmerksom på denne endringen, slik at man er klar over dette dersom man sammenligner tall i denne budsjettfordelingen med tall fra tidligere budsjettfordeling for 2021.

Den blå skriften i tabellen viser de strukturelle endringene (tall i hele tusen):

	<u>Ordinær 2021</u>	<u>Revidert 2021</u>
Generell basis 2020	308 754	308 754
<i>Endringer etter fordeling 2020</i>		<i>1 411</i>
Lønns- og priskomp.	6 175	6 203
Studieplassendringer	10 829	8 733
Lektor 8-13 (ILP)	<i>2 096</i>	<i>1 397</i>
Barnehagelærer (ILP)	<i>4 192</i>	<i>2 795</i>
5.året lærerutdanning (ILP)	4 541	4 541
Nye fag/tiltak	-5 520	-4 900
Strukturelle endringer husleie (ILP)	-5 545	-5 545
Merkostnader nye ex.phil-studenter (IFF)	1 520	1 520
APC-ordningen flyttes fra enhetene til UB (felles)	-235	-235
Ansvar knyttet til veiledningsutdanning lærere, overført Utdanningsdirektoratet	<i>-620</i>	
Ansvar knyttet til veiledningsutdanning lærere, overført Utdanningsdirektoratet	-640	-640
Avbyråkratisering 2022	-2 003	-2 003
Sum generell basis 2022	318 235	318 198

Vi har ikke fått endelige avklaringer fra sentralt hold, men etter våre beregninger framkommer tallene under *Endring etter fordeling 2020* slik (tall i hele tusen):

Høst 2020: Lektor 8-13 (generell basis)	676
Høst 2020: Barnehagelærer (generell basis)	1 351
Høst 2020: Veiledningsutdanning lærer, overført Utdanningsdirektoratet	-620
Lønns- og priskompensasjon	4
Sum endring etter fordeling 2020	1 411

Omtale av særskilte saker i forslag til statsbudsjett for 2022

Forslag til statsbudsjett for 2022 ble lagt ut tirsdag 12. oktober. Endringsforslaget til statsbudsjettet for 2022 ble lagt ut mandag 8. november, og endelig statsbudsjett for 2022 blir vedtatt i desember. I forslag til statsbudsjett for 2022 er det noen endringer som kan få økonomisk betydning for UiT, og dermed HSL-fakultetet, de neste årene. Dekanen ønsker spesielt å belyse to forhold i statsbudsjettet for 2022, dette er endring i pensjonsberegning og endring i jobbreisevaner. Begge disse omtales nærmere nedenfor. Det presiseres at disse to sakene hittil ikke vil innvirke direkte på tildelt budsjett for 2022, men at dette kan komme i revidert fordeling for 2022 eller i budsjettildelingen for 2023.

Endring i pensjonsberegning

Arbeidet med å modernisere premiesystemet i Statens pensjonskasse har pågått i flere år. Fra 2022 legges det opp til ytterligere modernisering av premiesystemet. Det innføres en ny virksomhetsspesifikk og hendelsesbasert modell for betaling av pensjonspremie for statlige virksomheter. Den nye premiemodellen tar løpende hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden som lønnsendringer og uttak av pensjon, slik at premiereserven er a jour med medlemmenes opptjening. Pensjonspremien for de statlige virksomhetene vil fra samme tidspunkt bli beregnet etter et nytt pensjonsregelverk som inkluderer påslagspensjon, nye samordningsregler og ny dødelighetstariff.

Omleggingen skal være omtrent budsjettneutral på innføringstidspunktet, ved at de berørte virksomhetene får en reduksjon eller en økning i bevilgningen i tråd med endret premie. For UiT utgjør pensjonsendringene et bevilgningskutt på 102 mill.kr i 2022. Ifølge departementet skal summen gjenspeile reelle besparelser knyttet til ny beregningsmodell, og ordningen er presentert som et budsjettneutralt kutt. UiTs egne beregninger⁵ viser imidlertid at effekten av omleggingen gir en reell besparelse på 44 pst. av det foreslåtte kuttet, og at resterende vil bli et reelt rammekutt. UiT har varslet at de interne budsjetttrammene må justeres, men at rektor vil avvente til etter at statsbudsjettet er endelig vedtatt for å sikre klarhet både i beregningsgrunnlaget og den politiske behandlingen. Arbeidet med å fastsette og fordele kostnadene ved denne pensjonsendringen er som nevnt over ikke ferdigstilt, men HSL-fakultetet må forvente at det kommer ytterligere endringer/kutt dersom den foreslåtte ordning opprettholdes.

Budsjettgevinster fra endrede jobbreisevaner

Pandemien har krevd økt bruk av digitale møter, og gitt statlige virksomheter en mulighet til å redusere reiseomfanget både på kort og lang sikt. Selv om reiseaktiviteten vil gå opp igjen etter hvert som samfunnet åpner ytterligere opp, vil nivået på reiseaktiviteten trolig være varig redusert. Regjeringen foreslår å hente ut deler av virksomhetenes gevinster fra sparte reiseutgifter. Regjeringen foreslår et varig gevinstuttak på 5 pst. av reiseutgiftene slik de var før pandemien fra og med 2022. Dette har medført at UiT har fått et trekk på 8,3 mill.kr i 2022.

⁵ Kutforslaget samsvarer heller ikke med beregninger ved de øvrige BOTT-universitetene

Del 1: Tildelt budsjett HSL-fakultetet

HSL-fakultetet har gjennom universitetsstyresak *Intern hovedfordeling av budsjett for 2022*⁶ fått tildelt en samlet bevilgning for budsjettåret 2022 på ca. 492,6 mill.kr. I denne totale tildelingen ligger det til grunn en basistildeling (generell og spesiell basis), og en resultattildeling (åpen og lukket ramme). Disse tildelingene vil bli nærmere beskrevet under i hvert sitt avsnitt.

Basistildelingen til HSL-fakultetet

Basisbevilgningen er en del av grunnfinansieringen av driften til enhetene, og deles inn i generell- og spesiell basis.

Generell Basis

Basistildelingen skal sikre fakultetene en langsiktig og stabil finansiering, samt ivareta særtrekk ved fakultetene og historiske prioriteringer. Dette innebærer at midlene ikke er direkte resultatstyrt, men er fastsatt på bakgrunn av særskilte prioriteringer som er gjort over tid for de ulike fakultetene. Ved fastsetting av generell basis tas det utgangspunkt i basistildelingen fra året før, så hensyntas lønns- og prisstigning, nye fag/tiltak og vedtatte prioriteringer som er av permanent karakter. Beregningsgrunnlaget på generell basis fra 2021 var på 318,2 mill.kr, og det er dette som danner grunnlaget for beregningene av ny basis for 2022.

Basisbevilgningen til HSL-fakultetet for 2022 oppsummeres på følgende måte (tall i hele tusen):

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Generell basis 2021	318 199	308 754
Endringer etter UiT hovedfordeling (rammekutt)	-3 767	1 411
Lønns- og priskomp.	7 955	6 203
Studieplassendringer	8 951	8 733
Lektor 8-13 (ILP)	1 432	1 397
Barnehagelærer (ILP)	2 864	2 795
5.året lærerutdanning (ILP)	4 655	4 541
Nye fag/tiltak	1 114	-4 900
Historiske avtaler knyttet til IRN	1 800	
Overføring av historiske rekrutteringsstillinger til poolen	-686	
Avbyråkratisering	-3 390	-2 003
Sum generell basis 2022	329 062	318 198

⁶ ePhorte 2020/6723-12 Intern hovedfordeling av budsjett for 2022 (S26/21)

Endring etter fordeling

Den 14. juni 2021 vedtok universitetsstyret hovedfordelingen av budsjett for 2022⁷. Budsjettfordelingen sendes ut til alle fakultetene slik at de kan begynne arbeidet med viderefordeling. Tallene i budsjettfordelingen gjennomgås også av alle fakultetene, og fakultetene har anledning til å melde inn eventuelle feil/mangler. En budsjettfordeling som hensyntar eventuelle feil/mangler kommer årlig ut i november, dette heter *Disponeringsskriv for budsjettåret 20xx*.

I år inneholdt disponeringsskrivet en endring for samtlige fakultet på UiT. Da rammen ble fordelt fra UiT til fakultetene var det blitt gjort en feil i beregningene som gjorde at kostnader på totalt 20 mill.kr til *Avdeling for komparativ medisin (AKM)* ikke var hensyntatt i fordelingen. Etter denne endringen satt UiT igjen med en underdekning på 20 mill.kr, noe som resulterte i at samtlige fakultet fikk et rammekutt i 2022. Rammekuttet ble beregnet ut fra samme fordelingsnøkkel som brukes ved beregning av kutt i generell basis. Totalt for HSL-fakultetet utgjorde dette rammekuttet 3,767 mill.kr.

Kompensasjon for lønns- og prisstigning

Samlet sum for lønns- og priskompensasjon på den generelle basistildelinga til HSL-fakultetet er i 2022 på 7,955 mill.kr.

Det er i statsbudsjettet for 2022 lagt inn en lønns- og prisvekst på 2,6 pst. UiT har lagt inn en lønns- og prisvekst for 2022 på 2,5 pst. og dekanen foreslår at HSL-fakultetet legger seg på samme nivå.

Studieplassendringer

Fakultetet har fått tildelt totalt 8,951 mill.kr i basisfinansiering i 2022. Tabellen under viser studieplassendringer tildelt fra KD i generell og spesiell basis for 2022 (tall i hele tusen):

Studieplassendringer								
	Startdato	År	Ant. plasser	Kategori		Vår 2022	Høst 2022	Sum 2022
Lektor 8-13 (ILP)	H2020	5	20	D	generell basis	716 093	716 093	1 432 185
					spesiell basis	238 698		238 698
					sum			1 670 883
Barnehagelærer (ILP)	H2020	4	40	D	generell basis	1 432 185	1 432 185	2 864 370
					spesiell basis	477 395	0	477 395
					sum			3 341 765
5.året lærerutdanning (ILP)	H2021	1	130	D	generell basis	4 654 601		4 654 601
					spesiell basis	1 551 534		1 551 534
					sum			6 206 135

I tillegg til overnevnte studieplasser har HSL-fakultetet et samarbeid med BFE-fakultetet innenfor *Erfaringsbasert master i økonomi og ledelse*. BFE-fakultetet fikk i 2021 tildelt 50 plasser til juridiske og økonomiske fag. I disse plassene inngår det 20 plasser til *Erfaringsbasert master i økonomi og ledelse*. Studieprogrammet er et samarbeid mellom HSL-fakultetet (ISV), og BFE-fakultetet, og det er totalt snakk om 10 studieplasser til hvert fakultet. Det var meningen at studieplassene skulle fordeles av UiT i årets budsjettfordeling, og at de dermed skulle gå inn som en del av basisbevilgningen til HSL i 2022. Dette har ikke blitt gjort av UiT, så det blir i 2022 gjort en manuell overføring fra BFE-fakultetet og over til HSL-fakultetet (ISV). Siden vi ikke har

⁷ ePhorte 2020/6723-12 Intern hovedfordeling av budsjett for 2022 (S26/21)

fått disse studieplassene av UiT inn i bevilgningen enda, vil ikke tallene vises i denne budsjettfordelingen, og vil derfor heller ikke øke HSL/ISV sin basis. Dekanen melder inn en ny sak til UiT innenfor *Budsjettinnspill for 2023* og ber om at disse studieplassene fordeles i budsjettfordelingen for 2023, med tilbakevirkende kraft fra høst 2020, slik at basisbevilgningen til HSL-fakultet og ISV blir riktig fra og med 2023.

Ved viderefordeling av basistildeling til nye studieplasser internt på fakultetet skal det i henhold til fakultetets budsjettfordelingsmodell videreføres 75 pst. til enheten som har det aktuelle programmet, mens 25 pst. holdes av til felles tiltak/behov. Dekanen foreslår likevel at tildelingene til nye studieplasser i denne runden, som i fjor, går uavkortet til de aktuelle enhetene. Det er flere grunner til dette. Midlene til Lektor 8-13 er fra universitetsstyret øremerket til profesjonsfaget i lektorutdanningen. Tildelingen ses som en del av videreføringen av den midlertidige finansieringen lektorutdanningen har fått over strategisk fond de siste årene. Disse midlene har gått uavkortet til ILP.

Studieplassene til barnehagelærerutdanningen er knyttet opp mot den samlingsbaserte utdanningen som er etablert på fire ulike studiesteder. I utgangspunktet skulle det tas opp 20 studenter på hvert av studiestedene, til sammen 80 studenter. De 40 ekstra plassene ble fordelt på de fire studiestedene slik at opptaket ble økt til 30 studenter. Til sammen ble det tatt opp 130 studenter i 2020. Den samlingsbaserte utdanningen er en pilot, hvor det også er søkt om og mottatt midler fra annet hold. I tildelingen fra andre kilder blir studieplasstildelingen også tatt hensyn til opp mot det totalt omsøkte finansieringsbehovet. Det anses derfor som rimelig at studieplasmidlene videreføres uavkortet til ILP. Samtidig er det for disse midlene viktig å presisere at det i utgangspunktet var søkt om midler til en pilot, og ikke en permanent ordning med årlige opptak. De tildelte studieplassene må i det videre derfor ses opp mot det samlede behovet og den helhetlige aktiviteten på ILP, slik at de bidrar til å styrke totaliteten i alle lærerutdanningene.

I tillegg til grunnene nevnt over er det med utgangspunkt i den økonomiske situasjonen ikke urimelig å benytte anledningen til å styrke økonomien til de aktuelle enhetene. De nye femårige integrerte lærerutdanningsmasterne som ILP har ansvar for er oppfattet som betydelig underfinansiert i sektoren i dag. I tillegg til kostnadene ved et ekstra år, er det særlig det økte kompetansekravet (og dermed økt andel førstestillinger med 50/50 arbeidstidsfordeling) som ikke er tilført nødvendig finansiering.

Med utgangspunkt i den samlede økonomiske situasjonen for fakultetet, bør en for de kommende års tildelinger av studieplasser vurdere å tildele midler i henhold til fakultetets budsjettfordelingsmodell.

Som kjent var ILP og UiT først ute med å tilby femårig integrert master i grunnskolelærerutdanning (1-7 og 5-10). Basisfinansieringen av det 5. året i lærerutdanningen er av den grunn en finansiering av utgifter som ILP har hatt siden 2015 (første året med fem kull). Argumentasjonen for å holde av deler av finansieringen på ulike nivå i organisasjonen er mye koblet til behovet for å øke ulike deler av infrastruktur/felleskostnader ved nye tilbud. I denne sammenhengen kan en gå ut fra at resten av organisasjonen har «satt seg» i forhold til tilbudet som gis, samtidig som det er en omforent enighet i sektoren om at de nye femårige lærerutdanningene er underfinansiert. Det er etter dekanens mening naturlig å viderefordre tildelingen uavkortet til ILP.

Når det gjelder tildelingen av midler til erfaringsbasert master i økonomi og ledelse (MBA) har disse midlene gitt mulighet til å utvide et tilbud som tidligere ikke har fått basisfinansiering. Det anses også for dette tilbudet som rimelig å videreføre tildelingen uavkortet, ettersom kostnadssiden knyttet til økningen i all hovedsak vil tilfalle ISV. ISV er i dag det instituttet ved HSL som har klart høyest andel resultatfinansiering av sin ramme. Årsaken til den høye andelen ligger blant annet i en betydelig økning i studenttallet ved instituttet de senere årene. Merkostnaden knyttet til det økte studenttallet kan vanskelig dekkes gjennom resultatmidler alene, noe også merforbruket på instituttet de senere årene er et klart tegn på.

Nye fag/tiltak

Historiske avtaler tilknyttet IRN

HSL-fakultetet har i 2022 fått økt basis på 1,8 mill. kr knyttet til historiske avtaler (inkludert overføring av lønnsforpliktelser) ved Institutt for Reiseliv og nordlige studier.

Overføring av historiske rekrutteringsstillinger til poolen

Øremerkingen av fakultetets egenfinansierte historiske stillinger ble av universitetsstyret den 28.01.2021 vedtatt tatt bort og inkluderes i fellespoolen etter hvert som de inngåtte finansieringsperiodene utløper ⁸. Fakultetet har en historisk stilling med finansieringsslutt i 2022 som er inndratt etter dette vedtaket, og trekket for 2022 er på totalt 0,686 mill.kr. I dette tilfellet hadde rekrutteringsstillingen sluttdato i begynnelsen av januar 2022, så vi forutsetter at beløpet er trekk for hele 2022. Se *del 2 - forslag til fordeling* for nærmere forklaring av fremtidige trekk.

Avbyråkratisering 2022

HSL-fakultetet har fått et avbyråkratiseringskutt på 0,5 pst., noe som utgjør 3,390 mill.kr i 2022. ABE-reformen ble i 2015 opprinnelig innført for fire år, men denne har blitt videreført også etter 2018, og har gitt årlige rammekutt på mellom 0,5-0,7 pst. av grunnbevilgningen. Målet med ABE-reformen har hele tiden vært å øke effektiviseringen og avbyråkratisering i staten. Da reformen ble innført i 2015 besluttet fakultetet (i likhet med UiT) at kuttene skulle tas innenfor administrasjonen. Akkumulert har kuttene fra ABE-reformen blitt betydelig i omfang, totalt utgjør det 20,551 mill.kr for HSL-fakultetet i perioden 2015-2022 (tall i hele tusen):

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>Sum</u>
ABE-kutt	-1 719	-2 238	-1 748	-3 101	-3 186	-3 166	-2 003	-3 390	-20 551

I forbindelse med innføringen av Fellestjenester ved UiT, fastsatte universitetsdirektøren bemanningsplaner for den samlede administrasjonen for det enkelte fakultet gjeldende fra 1. januar 2019. For HSL-fakultetet utgjorde den samlede bemanningen her i overkant av 90 årsverk. Av tabellen over ser en at det samlede ABE-kuttet fakultetet har mottatt siden 2019 er på 11,7 millioner. Om dette skulle vært tatt ut i form av reduksjon av administrative årsverk, ville det gitt ca. 18 færre årsverk enn bemanningsplanen som ble satt i 2019. Dette tilsvarer en reduksjon på 20 pst. på 3 år. Dersom fakultetet skal fortsette å ta hele avbyråkratiseringskuttet innenfor administrasjonen, vil det etter dekanens vurdering medføre en risiko for uønsket nedbygging av administrative tjenester. Fakultetet har ikke lengre store nok positive reserver til at vi kan overbudsjettere, men det er heller ikke ønskelig å fordele disse kuttene videre ned på enhetsnivå.

UiT drøftet i styresak *Måltall for administrasjon og håndtering av ABE-reformen ved UiT Norges arktiske universitet* ⁹ tematikken rundt ABE-reformen og håndtering av denne. Det ble i denne

⁸ ePhorte 2020/8079-2 Inkludering av de historiske stillingene (0263-stillingene) i den nøkkelfordelte- og strategiske poolen rekrutteringsstillinger (S2/21)

saken vedtatt at de fremtidige kuttene skulle fordeles som generelle rammekutt i basis, der belastningen på fakultetene skulle fordeles etter en vektet budsjettandel (størrelse).

ABE-reformen er et rent rammekutt som ikke differensierer mellom administrasjon og faglig aktivitet. Det foreligger en forventning om at ny regjering vil fjerne dette avbyråkratiseringskuttet, men det er i skrivende stund ikke gitt signaler om at de innførte kuttene vil reverseres, ei heller at det foreslåtte kuttet for 2022 vil fjernes.

Med bakgrunn i argumentasjonen over anbefaler dekanen at avbyråkratiseringskuttet for 2022 fordeles på samtlige enheter på fakultetet (inkludert administrasjonen).

Spesiell basis

Spesiell basis er tildeling til tiltak som ikke er av permanent karakter. De har ikke varig virkning, og skal ha en kjent tidshorisont. Startbevilgning til nye studieplasser er et slik tiltak som inngår i spesiell basis. Spesiell basis til HSL-fakultetet for 2022 oppsummeres på følgende måte (tall i hele tusen):

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Spesiell basis	2 268	2 912
Startbevilgning lektor 8-13 (ILP)	239	466
Startbevilgning barnehagelærer (ILP)	477	932
Startbevilgning 5.året lærerutdanning (ILP)	1 552	1 514

Nye studieplasser

På bakgrunn av at det ikke tildeles studiepoengmidler fra departementet før etter to år, gis det startbevilgning til oppbygging av vedtatte studietilbud. Dette gjøres ved at hele bevilgningen fra departementet videreføres direkte til fakultetet over spesiell basis de to første årene. Etter disse to årene mottar studietilbudet resultatfinansiering, og tildelingen over spesiell basis faller bort.

UiTs budsjettfordeling for 2022 er det lagt inn startbevilgning for *Lektor 8-13*, *Barnehagelærer* og *5.året lærerutdanning*. Startbevilgningen for *Lektor 8-13* og *Barnehagelærer* er begge halvårslige i 2022, da dette er siste del av den 2-årige startbevilgningen (se vedlegg om studieplassendringer). Når det gjelder *5. året lærerutdanning* på ILP så har vi også fått halvårsvirkning her, noe som betyr at startbevilgningen til oppbyggingen av dette studiet bare ble tildelt for ett år. Fakultetet har anmerket dette til UiT sentralt, men fått tilbakemelding på at startbevilgningen for dette studiet ikke vil bli endret. De har begrunnet dette med at “studiet ikke er et nytt studie som starter på bar bakke, og at det ikke er mer penger igjen å fordele ut”.

Når det gjelder startbevilgningen til *Erfaringsbasert master i økonomi og ledelse* (samarbeidet med BFE-fakultetet), utgjør dette til sammen 0,1 mill.kr i 2022 i spesiell basis. I likhet med *Lektor 8-13* og *Barnehagelærer* startet studiet på høsten 2020, og vi skulle dermed hatt halvårsvirkning for den i år. Denne bevilgningen vil i likhet med studieplassene innenfor generell basis ikke vises i budsjettfordelingen for 2022, men må overføres manuelt fra BFE-fakultetet.

⁹ ePhorte 2020/6723-25 Måltall for administrasjon og håndtering av ABE-reformen ved UiT Norges arktiske universitet (S18/21)

Dekanen foreslår at disse midlene går uavkortet til enhetene, med bakgrunn i de samme argumentene som er brukt under avsnittet *Studieplassendringer*. Oppretting av nye studieplasser bidrar til at instituttene får ekstra kostnader som ikke dekkes fullt ut ved denne ordningen.

Resultattildelingen 2022

Resultattildelingen til HSL-fakultetet for 2022 oppsummeres på følgende måte (tall i tusen):

	2022	2021
Resultatfinansiering åpen ramme	145 200	135 670
Studiepoeng	113 477	104 684
Kandidater	22 663	24 152
Utteksling	1 120	1 876
Doktorgrad	7 940	4 958
Resultatfinansiering lukket ramme	16 048	18 485
Publiseringspoeng	8 154	9 213
EU-midler	1 285	3 435
NFR-midler	2 916	2 818
Øvrig Boa	3 693	3 019
Sum resultatfinansiering	161 248	154 155

Fakultetet har i 2022 hatt en økning innenfor studiepoeng på 8,4 pst. sammenlignet med 2021. Det har vært en nedgang på kandidatmidler, dette er i hovedsak innenfor kandidatmidler integrerte mastergrader hvor ILP har hatt en nedgang fra 120 til 93 stk. Antall doktorgrader har hatt en fin økning fra 16 i 2021 til 25 i 2022.

Innenfor publisering er det kommet en reduksjon i satsene, dette er en trend som har vært i flere år. Minimal reduksjon også innenfor satsene til EU-midler. Her er IRN redusert med 1,6 mill.kr i 2022. Dette skyldes omklassifisering av finansieringen til prosjektet Bridge i 2020. Omklassifiseringen har gjort at prosjektet mister EU-midler, men får midler under Øvrig Boa. Det er imidlertid stor forskjell på satsene på EU-midler¹⁰ og øvrig Boa¹¹, og de får dermed en markant nedgang. I praksis betyr dette at vi tidligere år har fått mer penger for dette prosjektet enn det vi reelt sett skulle hatt. Videre i lukket ramme ser vi en liten økning innenfor NFR-midler og Øvrig Boa i 2022.

Del 2 – Forslag til fordeling

Samlet bevilgning til fordeling

Tildeling fra UiT

Oppsummert har HSL-fakultetet i 2022 fått tildelt en samlet ramme på totalt 492,578 mill.kr. Dette utgjør en økning med om lag 17,313 mill.kr i forhold til samlet ramme for 2021. Utover

¹⁰ Sats EU-midler: UiT 0,6098

¹¹ Sats Øvrig BOA: UiT 0,0705

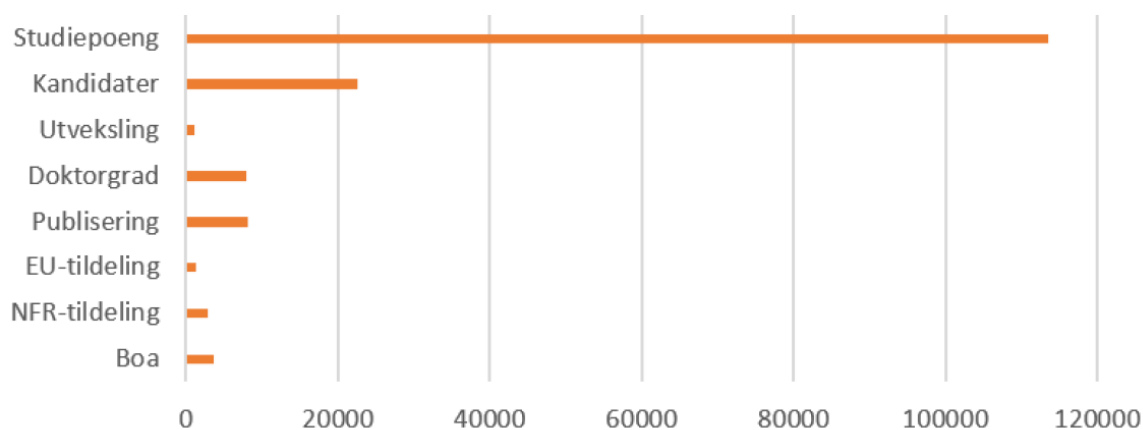
endringer i resultatmidler er økningen i all hovedsak knyttet til studieplassendringer og lønns-/prisstigning.

Som nevnt tidligere i saken er ikke de nye studieplassene innenfor *Erfaringsbasert master i økonomi og ledelse* med i årets bevilgning. Hadde disse studieplassene blitt med i budsjettfordelingen for 2022 hadde dette gitt HSL-fakultetet en høyere basisbevilgning.

(Tall i hele tusen)	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Generell basis	302 835	308 754	318 199	329 062
Spesiell basis	0	0	2 911	2 268
Resultatfinansiering	131 437	138 363	154 154	161 248
Budsjettramme	434 272	447 117	475 265	492 578

I 2022 ser vi at studiepoengene utgjør omtrent 70 pst. av den samlede resultatbevilgningen og at kandidatmidler utgjør 14 pst. Den klart største delen av resultatbevilgningen kommer med andre ord fra utdanningsiden.

Resultatbevilgningen 2022

Dekningsbidragsinntekter

HSL-fakultetet har de siste årene stipulert et dekningsbidrag som har blitt lagt inn som en inntekt i fakultetets budsjett, dette gjøres også for 2022. Dekningsbidragsinntektene kommer fra de eksterne prosjektene og skal dekke kostnader til blant annet administrasjon, kontor, rekvisita, datautstyr og annen infrastruktur. Størrelsen på summen fakultetet får inn varierer og avhenger av flere forhold, blant annet antall prosjekter, prosjektenes omfang og grad av egenfinansiering.

Oversikt over dekningsbidragsinntektene:

2017	:	Estimert	18,074 mill.kr		
2018	:	Estimert	15,315 mill.kr		
2019	:	Estimert	21,958 mill.kr		
2020	:	Estimert	16,000 mill.kr	Regnskap	23,225 mill.kr.
2021	:	Estimert	17,650 mill.kr	Pr.2.tertial	9,447 mill.kr.

I beregningene over er det sentrale dekningsbidraget på 3,5 pst. årlig trukket ut. Dette går til UiT sentralt og skal dekke kostnader til administrative tjenester og bibliotekstjenester. Beløpet for

2021¹² utgjorde 3,5 mill.kr. Det er pr. 2.tertial 2021 bokført 9,447 mill.kr på dekningsbidragsinntekter. Ut fra tidligere beregninger så antar vi at kanskje 50 pst. av dekningsbidragsinntektene ikke er bokført enda, og at dekningsbidragsinntektene dermed kan ende på ca. 19-20 mill.kr for 2021.

Ut fra historiske tall og forventninger til den eksternt finansierte aktiviteten fremover, foreslår dekanen at vi i 2022 øker dekningsbidragsinntektene til 19 mill.kr.

Total ramme til fordeling vil da være 511,578 mill.kr i 2022. Rammen for 2022 fremkommer slik (tall i hele tusen):

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Generell basis 2021	318 199	308 754
+ Generell basis	10 863	9 444
+ Spesiell basis	2 268	2 912
Sum basisbevilgning HSL-fak. 2022	331 330	321 110
+ Resultatfinansiering åpen ramme	145 200	135 670
+ Resultatfinansiering lukket ramme	16 048	18 485
Sum UiT hovedfordeling	492 578	475 265
+ Estimerte dekningsbidragsinntekter	19 000	17 650
Sum bevilgning til fordeling	511 578	492 915

1. Bevilgning til enhetene

Dekanen legger frem følgende forlag til bevilgning til enheten for 2022 (tall i hele tusen):

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Forslag til bevilgning enheter	388 885	380 026
IFF	21 095	20 323
AHR	29 891	29 546
ISV	44 458	40 341
ILP	160 010	156 251
ISK	69 697	68 540
CPS	4 741	4 804
SESAM	6 233	4 750
SKK	3 688	3 356
BAI	4 833	4 870
IBS	30 470	32 733
IRN	13 768	14 513

*På grunn av avrunding til hele tusen vil det forekomme en liten differanse mellom totalsum og sum oppgitt på enhetsnivå.

Justering av basis

På bakgrunn av føringer fra fakultetsstyret og den generelle økonomiske situasjonen til fakultetet, anbefaler dekanen at årets budsjett fordeles innenfor den tildelte rammen (inkludert dekningsbidragsinntekter). For å få til dette ser dekanen det nødvendig å foreslå en rammereduksjon for enhetene for 2022. Det foreslås en nedjustering av basis på samtlige enheter med 5,6 pst. Basisendringene er lagt inn under spesiell basis – midlertidige kutt for 2022.

¹²Hvordan man beregner sentralt dekningsbidrag er forklart i sak: 2021/1821-1 Sentralt dekningsbidrag for 2021

Dekanen anbefaler at det i budsjettfordelingen for 2023 gjøres en vurdering av om disse kuttene skal være av permanent karakter fremover. Oppdaterte tall ligger i vedlegg som omhandler generell og spesiell basis.

Endret basis etter gjennomgang

Fakultetsstyret ba i budsjettfordelingssaken for 2021¹³ om at det skulle gjøres en vurdering av hvorvidt basisfordelingen internt på fakultetet var på et rimelig nivå. Enhetene ble så invitert til blant annet å framme sine vurderinger knyttet til eventuelle basisjusteringer, og disse ble presentert i fakultetsstyremøtet i juni 2021¹⁴. I fakultetsstyresaken¹⁵ *Gjennomgang av basis på HSL-fakultetet* ble det ut fra objektive kriterier gjort en vurdering av dagens basisfordeling på HSL-fakultetet, som dannet grunnlag for en mindre justering av basis for enhetene.

På bakgrunn av de vurderingene som ble gjort i saken vedtok fakultetsstyret at to enheter skulle få økt basis fra og med 2022. Da fakultetet ikke har noen frie basismidler tilgjengelig, ble det besluttet at alle enheter fikk et kutt på 0,5 pst., med unntak av ISV og IFF. Dette gav 1,185 mill.kr til omfordeling, som ble fordelt mellom ISV og IFF med henholdsvis 75 pst. og 25 pst.

Bortfall av gaveforsterkningsordning

Stortinget vedtok i 2020 at ordningen rundt gaveforsterkning skulle avsluttes. Gaveforsterkningsordningen har vært en sentral kilde til medfinansiering av enkelte prosjekter ved HSL-fakultetet. Flere fakultet på UiT har tatt opp de økonomiske problemstillingene ved bortfall av denne gaveforsterkningen med universitetsledelsen, men fikk til svar at UiT ikke rår over frie midler som kan benyttes til å gi kompensasjon for dette bortfallet av inntekt¹⁶. HSL-fakultet har videre prøvd å redusere kostnadene på de resterende prosjektene, men dette har vist seg å være utfordrende da største del av utgiftene er bundet opp mot kontraktsfestet lønn.

De største prosjektene for HSL-fakultetet ligger under AHR og ISK, og er Urbtrans og Helping. For hver av disse prosjektene var tildelingen fra Tromsø forskningsstiftelse 12 mill.kr, og gaveforsterkningen var på 3 mill.kr. Det tredje prosjektet er nå under avslutning, og har ikke vært behandlet i tilsvarende runder som de to største som er oppgitt ovenfor.

For å ikke terminere alle avtaler så har fakultetsledelsen gått i dialog med enhetene for å utarbeide et forslag til en fordelingsnøkkel. Forslaget går ut på at instituttene skal dekke 1/3 av de manglende inntektene, mens fakultetet skal dekke 2/3. Dette utgjør totalt 6 mill.kr, hvorav instituttene tar 2 mill.kr, og fakultet tar 4 mill.kr. Kostnadene fordeles utover de respektive årene, se modell under. Dersom fakultetsstyret vedtar fordelingsnøkkelen, vil summen fakultetet må dekke i 2022 være 0,684 mill.kr til AHR og 0,600 mill.kr til ISK. Ettersom summene for 2021 ikke er dekket inn, anbefaler dekanen at dette tas med for budsjettåret 2022, summene her er 0,166 til AHR og 0,500 til ISK. Til sammen utgjør dette 1,950 mill.kr som dekanen foreslår at legges inn som en kostnad under spesiell basis for 2022. Instituttene må selv dekke resterende innenfor sine egne rammer.

¹³ ePhorte 2020/1808-4 Budsjettfordeling 2021 (FS33-20)

¹⁴ ePhorte 2021/1068-6 Videre oppfølging av styrevedtak 2020 knyttet til den økonomiske situasjonen på HSL-fakultetet (FS23/21)

¹⁵ ePhorte 2021/1068-7 Gjennomgang av basis på HSL-fakultetet (FS31/21)

¹⁶ ePhorte 2020/6723-27 Bortfall av gaveforsterkningsordningen

	År	2021	2022	2023	2024	Sum
Prosjekt Urbtrans	AHR	83	342	458	117	1 000
	HSL	166	684	916	234	2 000
Prosjekt Helping	ISK	300	386	314		1 000
	HSL	500	600	900		2 000
Samlet sum som foreslås dekket av fakultetet		666	1284	1816	234	4 000

Endring basis SKK

I forbindelse med utløp av åremålet til tidligere instituttleder ved SKK har fakultetet forpliktelser knyttet til en faglig stilling som tidligere ikke er inkludert i rammetildelingene ved fakultetet/universitetet. Den faglige stillingen er per nå organisatorisk tilknyttet SKK. Kostnadene må sees i sammenheng med basistildeling og resultattildeling, samtidig som det må tas høyde for de sosiale kostnadene og ekstra driftskostnader. Dekanen foreslår at SKK får en økning under spesiell basis på 1,1 mill.kr for 2022. Tildelingen i spesiell basis ansees ikke som permanent, denne vil bli årlig vurdert, og vil spesielt være tilknyttet denne faglige stillingen.

Endring basis Sesam (Geni)

UiT har siden 2015 tilbudt fellesgradsprogrammet Governance and Entrepreneurship in Northern and Indigenous Areas (GENI) i partnerskap med University of Saskatchewan (USask), Canada. Programmet eies av Sesam, men ved UiT bidrar også ISV og Jurfak med hvert sitt obligatoriske emne i graden. Programmet ble først etablert som en pilot i 2015, deretter ble det tatt opp to nye kull i 2016 og 2017, før man i 2018 gjennomførte en grundig evaluering av programmet, reviderte studieplanen og søkte om ny godkjenning og videreføring¹⁷. Begge partnerinstitusjonene godkjente at det skulle tas opp et nytt kull i 2019. Høsten 2021 ble det sjette kullet tatt opp på GENI. Geni har tidligere fått strategiske tildelinger på 1,4 mill.kr årlig, men denne finansieringen går ut i 2021.

Sesam er i dialog med ledelsen ved HSL-fakultetet om mulighetene for å videreføre GENI som en permanent del av UiTs studieprogramportefølje. Fakultetsstyret har i årsplanen for HSL-fakultetet 2021 vedtatt at man ønsker å sikre en permanent drift av Geni¹⁸, men det ønskes at flere avklaringer kommer på plass, særlig av økonomisk art. Ettersom den strategiske finansieringa av programmet går ut i 2021, er det først behov for en avklaring av hva som kan gjøres på kort sikt. Sesam har med bakgrunn i dette utarbeidet et budsjett for Geni 2022. Lønnskostnader og driftskostnader står for den største utgiftsposten på 0,85 mill.kr. Det er i tillegg et ønske om å opprettholde feltskolen slik den er per i dag. Kostnadene til denne er stipulert til 0,3 mill.kr for 2022. Det er kostnader til overnatting og transport for studenter og ansatte ei uke hver vår i Nord-Norge og tilsvarende for ei uke i Canada på høsten. De totale kostnadene vil avhenge av antall studenter, men Sesam rapporterer om at disse kostnadene er vanskelig å redusere. Geni har også tidligere hatt ansatt en studiekonsulent i 50 pst. stilling. Denne ressursen er nå ute, og vil måtte tas med i beregningene i arbeidet med ansvarsfordeling i de nye klyngene i administrasjonen.

¹⁷ ePhorte 2016/8950-9 Vedtak om videreføring av Geni – Joint Master's Degree in Governance and Entrepreneurship in Northern and Indigenous Areas

¹⁸ ePhorte 2016/1771-11 Årsplan for 2021 – HSL-fakultetet (FS3/21)

Ressursene til denne studieadministrasjonen er derfor ikke beregnet inn i det ovenstående budsjettet. Til sammen er det snakk om et budsjett på 1,15 mill.kr for å videreføre Geni i 2022.

Dekanen foreslår å sette av 1,15 mill.kr til Geni under spesiell basis i 2022.

2. Bevilgning til felles

Dekanen har følgende forslag til bevilgning til felleskostnader for 2022 (tall i hele tusen):

Forslag til bevilgning felleskostnader	122 692	110 001
Forsknings- og formidlingsfond	2 039	
Utdanningsfond	1 413	
Dekanmidler	250	250
Vitenskapelig utstyr	1 420	1 100
Institutt- og fakultetsadministrasjonen	54 416	53 572
Fellesutgifter drift/infrastruktur	9 000	11 000
Internhusleie	46 600	44 079
Overgangsstipend/Utenlandsstipend ph.d.	1 550	
Historiske rekrutteringsstillinger	4 155	
Egenandeler strategiske fond	500	
Utenlandsopphold FoU termin	1 350	

*På grunn av avrunding til hele tusen vil det forekomme en liten differanse på beregnet totalsum.

Strategiske fond

Det ble ikke tildelt friske midler til fondene for 2021, med bakgrunn i at det var avsetninger på fondene ved utgangen av 2020 og som et ledd for fakultetet å komme i balanse. Det ble i budsjettfordelingssaken for 2021¹⁹ også besluttet av fakultetsstyret at det skulle settes av ordinær tildeling til fondene i tråd med fakultetets budsjettmodell for 2022.

Store deler av forsknings- og formidlingsfondet har de foregående årene gått til finansiering av den forrige forskningsgruppeordningen på fakultetet. Ut over dette har fondet de siste årene vært brukt til økt søkning av midler fra eksterne finansieringskilder og det har vært fordelt midler til internasjonale symposier.

En stor andel av de gjenstående midlene i Utdanningsfondet er bundet til følgende strategiske forpliktelser de neste to årene: videreføring av studentmentorordningene, strategiske midler for samkjøring av fagmiljøene i lektorutdanningen (utsatt oppstart grunnet Covid-19), samarbeidsprosjekt mellom ISV og AHR for utvikling av utdanningskvalitet og det fysiske læringsmiljøet (utsatt oppstart grunnet Covid-19) og utvikling av fleksible lærerutdanninger. I tillegg vil fakultetet bruke relativt store ressurser for å følge opp de endringer som kommer i forhold til omlegging og forsterking av programstyrelederrollen.

Ut fra innmeldte forpliktelser til fondene vurderes det dit at anslåtte prosjekter innenfor utdanningsfondets vil være innenfor tildelte ramme/avsetningsnivå for 2022, mens det er noe mer utfordrende for forsknings- og formidlingsfondet. Totale avsetninger på forskningsfondet ligger på 0,52 mill.kr pr 2.november 2021. Totale forpliktelser og foreslåtte tiltak for 2022 er anslagsvis 4,50 mill. kr, men noen av disse forpliktelsene er fremtidige og skal tas over flere år. Ut fra budsjettmodellen er det beregnet en total ramme på 2,039 mill. kr for 2022. Dekanen ser at anslagsvise summer ikke samsvarer med akkumulert avsetning/tildeling for 2022, og anbefaler at

¹⁹ ePhorte 2020/1808-4 Budsjettfordeling 2021 (FS33-20)

midlene innenfor forskningsfondet brukes på strengt prioriterte tiltak. Dekanen ser det som vanskelig å anbefale en tildeling til forskningsfondet ut over ordinær modellfordeling, med bakgrunn i fakultetets økonomiske situasjon.

Dekanen foreslår at fordelingen for 2022 er i tråd med budsjettfordelingsmodellen, og tildeler 2,039 mill.kr til forsknings- og formidlingsfondet, og 1,413 mill.kr til utdanningsfondet.

Dekanmidler til fordeling

Ved budsjettfordelingen for 2019 ble det vedtatt å sette av en årlig post på budsjettet som lyses ut til mindre tiltak to ganger i året, og som dekanen får fullmakt til å fordele på grunnlag av innkomne søknader. Det har vært satt av et årlig beløp på 0,25 mill.kr. Ordningen ble innført blant annet for å unngå mange enkeltsøknader som dekanen måtte ta stilling til i løpet av året, samtidig som det ble åpnet opp for søknader som ikke faller innenfor målgruppen til andre utlysninger. Det har vært en betydelig søkningsmengde til disse midlene, samtidig som det avsatte beløpet er beskjedent. Dekanen foreslår derfor å videreføre ordningen og sette av tilsvarende beløp for 2022.

Vitenskapelig utstyr

Det settes årlig av midler til vitenskapelig utstyr over strategiske fond ved universitetet. Til og med 2019 ble en andel av disse satt av til nøkkelfordeling mellom enhetene. I 2019 kom det nye retningslinjer for fordeling av strategiske fond, og det settes ikke lenger av midler til nøkkelfordeling. Potten til vitenskapelig utstyr blir i sin helhet fordelt på bakgrunn av søknader – der minimumsramma for omsøkt investeringsobjekt er på 1,5 mill. kr, og det stilles krav til 50 pst. egenfinansiering. I tillegg må søknaden kunne sannsynliggjøre at infrastrukturen vil styrke fagmiljøets evne til å vinne frem i konkurranser om ekstern finansiering og at det er et potensiale for bruk utover egne prosjekter. I praksis vil dette favorisere de utstyrstunge fakultetene. Både medialaben, arkeologilaben og medieproduksjon IRN har løpende behov for drift/utskiftninger av utstyrsparken. Også ved fakultetet er det behov for å sette av midler til datautstyr som ikke dekkes over ITAs fellesordning. For HSL-fakultetet bidrar denne endringen til at større investeringer kan søkes om sentralt, mens mindre årlige utskiftninger må prioriteres å tas innenfor egne budsjetttrammer for vitenskapelig utstyr.

For budsjettfordelingen 2022 har vi bedt om innspill fra AHR (arkeologilaben), Medialaben ved fakultetet og IRN (medieproduksjon). Alle hadde frist til å svare innen 10.november 2021. Det mangler fortsatt innspill fra medialaben, så her er tall stipulert fra fjorårets summer.

Dekanen foreslår at det settes av 1,420 mill.kr på vitenskapelig utstyr. Det er da ikke tatt høyde for en eventuell ombygging av PC-laben til IRN.

Forslag til fordeling (tall i hele tusen):	
Arkeologi/RHD	550
Medialab	450
Medieproduksjon	120
Felles infrastruktur	300
Sum	1 420

Institutt og fakultetsadministrasjon

Med unntak av eksternt finansierte stillinger blir budsjettet til administrasjonen på fakultetet tildelt som basisbevilgning. De fleste teknisk-/administrative stillinger (med unntak av institutt- og studielederstillinger) budsjetteres på fellespost på fakultetet. Det gjelder også stillinger som organisatorisk befinner seg på instituttene. Deler av de teknisk-/administrative stillingene på sentrene, AHR (Registreringssentralen for historiske data) og ISK (Giellatekno og Divvun) er på bakgrunn av tidligere vedtak overført i tildelingen til de respektive enhetene.

For 2021 ble det satt av 53,572 mill.kr i lønnsramme til administrative stillinger. Beløpet ble fastsatt med bakgrunn i bemanningsplan vedtatt av universitetsdirektøren, justert med et estimat på 5 pst. i forventede sykepenge/foreldrepenger/ledighet. Avbyråkratiseringskuttet på 2 mill. kr ble også tatt over samme budsjettpost.

Bemanningsplanen er lønns- og prisjustert og kalkulerte lønnskostnader for 2022 er 55,043 mill.kr. Lønns- og prisstigningen er beregnet på samme måte som på enhetsnivå, ut fra andel basis opp mot årets lønns- og prisstigning. Dekanen har tidligere i saken foreslått at samtlige enheter får sin andel av avbyråkratiseringskuttet i 2022, dette utgjør 0,627 mill. kr for institutt og fakultetsadministrasjonen. Kalkulerte lønnskostnader for 2022 vil da være 54,416 mill.kr. Beløpet inkluderer også lønnskostnader til dekan og prodekaner som ikke er en del av bemanningsplanen, men som dekkes over samme budsjettpost.

Realbudsjettert vil lønnskostnadene for institutt- og fakultetsadministrasjonen ligge på 63 mill.kr for 2022. Justerer vi denne ned med 5 pst. refusjon/ledighet gir det 59,9 mill.kr. Dette gir i utgangspunktet et beregnet merforbruk i 2022 på til sammen nesten 5 mill.kr. Bakgrunnen for den store differansen ligger hovedsakelig i at en ikke har klart å ta ut ABE-kuttene i tilsvarende reduksjon i administrative lønnskostnader. På lik måte som for de faglige enhetene må dette sees opp mot langsiktige bemanningsplaner og sikte seg inn mot budsjettbalanse i 2025.

Fellesutgifter

Fellesutgifter på fakultetet er generelle infrastrukturkostnader, fellestiltak samt utgifter som er vanskelig eller uhensiktsmessig å fordele på instituttene. I 2020 ble det satt av 10 mill.kr til inndekking av fellesutgifter. I 2021 er det satt av 11 mill.kr til dette formålet, men i dette beløpet lå det 2 mill.kr til ILP. Med tanke på at fakultetet økonomiske situasjon, og hensyntatt reduserte kostnader knyttet til koronapandemien, foreslår dekanen at det gjøres et unntak for 2022 og at beløpet på fellesutgiftene settes ned til 9 mill.kr.

Driftstilskudd til studentenes arbeidsutvalg inngår i fellesutgiftene. Tilskuddet har vært på 0,2 mill.kr de siste par årene. Summen foreslås videreført.

Internhusleie

Husleiekompensasjon er lagt inn i basisbevilgningen til fakultetene/enhetene med 90 pst. av beregnede husleiekostnader ut fra arealene enhetene disponerer. Det betyr at HSL-fakultetet selv må dekke inn resterende 10 pst. Ved økte arealbehov må fakultetet selv bære kostnadene. Dersom fakultetet kan frigi arealer til andre formål ved UiT, vil dette tilsvarende frigi budsjettmidler. HSL-fakultetet har de siste årene hatt noen arealendringer. Vi har blant annet fått et nytt ILP-bygg, og vi har gitt fra oss 5.etasje i Teo-H4 til fellestjenestene. Vi ble i bevilgningen for 2021 trukket 5,545 mill.kr for strukturelle endringer av husleien knyttet til ILP bygget. Denne endringen er det korrigert for i husleiekostnadene for 2021. Men dekanen kan ikke se at det er

korrigert for frafall av 5.etasje i Teo–H4, og heller ikke andre omfordelinger i 2022. Eventuelle arealendringer må meldes inn som budsjettinnspill for 2023.

Internhusleien for 2021 var på 45,453 mill. kr og for 2022 er denne kun lønn- og prisjustert til 46,589 mill. kr. I henhold til budsjettfordelingsmodellen skal det settes av midler til full dekning av husleiekostnadene.

Overgangs- og utenlandsstipend for ph.d.-studenter

Tidligere år ble det satt av øremerkede midler til overgangsstipend og utenlandsstipend for stipendiater over UiTs strategiske fond. Denne finansieringa opphørte fra og med 2019. HSL-fakultetet har likevel valgt å sette av midler til dette i 2019 og 2020. Med bakgrunn i COVID-19 situasjon ble det ikke satt av friske midler for 2021. Det er i år kommet inn forslag til å sette av til sammen 1,550 mill.kr til trykking av avhandlinger, overgangsstipend, utenlandsstipend og andre formål innenfor ph.d.-området, se vedlegg.

Dekanen foreslår at 1,550 mill.kr settes av til disse overnevnte formålene.

Historiske rekrutteringsstillinger

Øremerkingen av fakultetets egenfinansierte historiske stillinger ble av universitetsstyret den 28.01.2021 vedtatt tatt bort og inkluderes i fellespoolen etter hvert som de inngåtte finansieringsperiodene utløper²⁰. HSL-fakultetet får to typer kostnader fremover knyttet til disse historiske rekrutteringsstillingene:

- 1) HSL-fakultetet får en basisreduksjon på totalt 7 stillinger innen 2025.
- 2) Kostnader forbundet med finansiering av gjenværende stillingene frem til i 2025.

Tabellen nedenfor viser estimerte kostnader frem mot 2025 (tall i hele tusen):

År	2022	2023	2024	2025	Totalt
Antall	1	0	2	4	7
Reduksjon basis	0,686 mill.kr	0 mill.kr	1,372 mill.kr	2,744 mill.kr	4,802 mill.kr
Kostnader gjenværende stillinger	4,155 mill.kr	4,216 mill.kr	3,375 ²¹ mill.kr	0,453 mill.kr	12,199 mill.kr

Fakultetet har en historisk stilling med finansieringsslutt i 2022 som er inndratt etter dette vedtaket, mens 2 stillinger vil inndras i 2024 og 4 stillinger i 2025. Hvor mye dette vil utgjøre som trekk for HSL-fakultetet i 2024 og 2025 kommer an på hvordan UiT beregner satsene og hvilke sluttdatoer de beregner seg ut fra. Fakultetet vil få økte kostnader dersom sluttdatoene fra UiT beregnes årlig. Stillingen som gikk ut for 2022 har finansieringsslutt i begynnelsen av januar, så det er sannsynlig at vi har fått trekk for hele 2022, totalt 0,686 mill.kr for en stilling. Estimerte tall for fremtidige trekk vil fremgå av modellen over. Disse trekkene vil redusere basisbevilgningen til HSL-fakultetet i de respektive årene.

²⁰ ePhorte 2020/8079-2 Inkludering av de historiske stillingene (0263-stillingene) i den nøkkelfordelte- og strategiske poolen rekrutteringsstillinger (s2/21)

²¹ Stillingene for 2024 utløper i juli og september, noe som gjør at vi har kostnader knyttet til dem for nesten hele 2024.

Når de generelle avsetningene går ned, og den nye finansieringsordninga for rekrutteringsstillinger medfører at det ikke akkumuleres nye avsetninger knyttet til rekrutteringsstillinger, må fakultetet for de resterende stillingene sette av midler til finansiering av disse stillingene innenfor egen budsjettramme. Bortfallet av disse rekrutteringsstillingene medfører ingen endringer i gjenværende kostnader som er forbundet med disse historiske stillingene, men tidligere historikk om hvem som har tatt disse kostnadene på fakultetet er noe uklar. I styresak fra 2016²² står det beskrevet at fakultetet fremover skal dekke disse stillingene over fakultetets ramme, og at nøkkelfordelte og egenfinansierte stipendiatstillinger kan fordeles av fakultetsstyret uten andre tematiske/organisatoriske føringer enn de fakultetet selv fastsetter. Disse rekrutteringsstillingene tilhører ikke bestemte institutt, men fordeles innenfor og av fakultetet. I budsjettfordelingen for 2017²³ står følgende beskrevet: *«I tillegg til stillingene tildelt over strategiske midler er HSL-fakultetet forpliktet til å finansiere sju rekrutteringsstillinger innenfor eget budsjett. I dag innfrir vi dels dette kravet ved at flere av instituttene har disponert avsetninger til rekrutteringsstillinger, og dels ved overbudsjettering. Etter hvert som stillinger finansiert av instituttene utløper, blir det behov for ytterligere overbudsjettering. Fakultetet har store avsetninger knyttet til rekrutteringsstillinger på grunn av forsinkede tilsetninger og utsettelse som følge av sykepermisjoner og fødselspermisjoner. Så lenge ordninga med tildeling av strategiske midler til rekrutteringsstillinger gjelder, vil overbudsjetteringa kunne ses opp mot disse avsetningene»*. Stillingene har dermed de siste årene vært finansiert av fakultetet, dette uten at vi har satt av friske midler til dem, noe som har ført til at vi i 2021 har et akkumulert merforbruk på de historiske rekrutteringsstillingene.

En konsekvens når fakultetets historiske stillinger trekkes inn og inkluderes i UiTs nøkkelfordelte- og strategiske poolen av rekrutteringsstillinger som refunderes fakultetene, er blant annet redusert handlingsrom til å dekke opp fakultetets forpliktelser i større prosjektsatsinger på fakultetet. Tidligere har de historiske stillingene vært brukt til slike formål.

Dekanen foreslår at det settes av 4,155 mill.kr til inndekning av de seks resterende historiske rekrutteringsstillinger i 2022.

Egenandeler strategisk forskningsbevilgning

Midlene til de strategiske satsingene ble fordelt i egen universitetsstyresak den 24. november 2021²⁴, og tildelingene er dermed ikke en del av summene inn i budsjettfordelingssaken. Strategisk forskningsbevilgning er likevel tatt med som et punkt i budsjettfordelingssaken, da fakultetsstyret i sak *Innspill til budsjettfordeling for 2022 og strategiske satsinger innenfor UiTs rammer*²⁵ ba at det skulle gis en samlet oversikt over egeninnsatsen på disse prosjektene inn i budsjettfordelingen 2022, dette med bakgrunn i at det normalt kreves 50 pst. egenandel inn i omsøkte prosjekter.

²² ePhorte 2016/2265-14 Forslag til fordeling av rekrutteringsstillinger for 2017

²³ ePhorte 2016/7454-2 Forslag til fordeling av budsjett for 2017

²⁴ ePhorte 2020/6723-30 Fond for strategisk utvikling – fordeling av midler 2022 (S54/21)

²⁵ 2021/1068-5 Innspill til budsjettfordeling 2022 og strategiske satsinger innenfor UiTs rammer (FS9/21)

Av de innspillene som ble innmeldt fra HSL-fakultetet fikk følgende tilslag i universitetsstyremøtet 24.11.2021 (tall i hele tusen):

Enhet	Tiltak	2022	2023	2024	2025
HSL-fak	Senter for arktisk humaniora	869	869	869	869
HSL-fak / UMAK	Hvem er du når verden brenner?	300	3 500		
HSL-fak	Fleksibel grunnskolelærerutdanning	2 800	2 800*		

* Kostnadene til fleksiblisering av GLU må vurderes årlig, 2,8 millioner er de årlige ekstrakostnadene for ett kull. Dersom UiT starter nye kull hvert år, på nye lokasjoner så må dette beløpet også justeres.

Senter for arktisk humaniora – Centre for Arctic Humanities (ARCHUM)

Senter for arktisk humaniora svarer på utfordringene i Forskningsrådets evaluering av humaniora i Norge. Senteret inngår som del av UiTs humaniorasatsing initiert av HSL-fak, UMAK og UB, og er et tiltak for å bidra til å nå målene i utviklingsavtalen med KD når det gjelder styrking av kunnskap i og om Arktis. Forskere tilknyttet Senteret skal være ansatt på sine respektive enheter, men administrativ koordinator bør forankres på Nivå 1 i «Arktisk knutepunkt». Omsøkt beløp fra strategisk fond var totalt 3,0 mill.kr over 4 år, og det ble innvilget 0,869 mil.kr per år fra 2022. Egenkapitalen fra fakultetets side er ikke ferdig avklart enda, men det er snakk om et bidrag til en deltidsstilling.

Hvem er du når verden brenner? -En utstilling om menneskers valg og dilemma under andre verdenskrig

Hvem er du når verden brenner er et utstillingsprosjekt som skal fokusere på de allmenne dilemmaene menneskene som bodde i Nord-Norge under andre verdenskrig ble stilt ovenfor. Dette er et samarbeidsprosjekt med UMAK. Utstillingen er planlagt å åpne 8.mai 2022. Omsøkt beløp var 7,8 mill.kr, og det ble innvilget 0,3 mill.kr i støtte fra strategisk fond i 2022, og 3,5 mill.kr i 2023. Egeninnsatsen fra HSL og UMAK er beregnet til 4 mill.kr. Fra HSL er det beregnet et kontantbidrag for leie av lokaler satt til 0,181 mill.kr. Egenkapital fra fakultetets side er ikke endelig avklart, men antas å være av begrenset omfang.

Fleksibel Grunnskolelærerutdanning

Målet med tilbudet er å nå ut til en bredere målgruppe - både geografisk og demografisk – gjennom å tilby nettbaserte og/eller samlingsbaserte tilbud utenfor hoved campus. Signaler fra myndigheter og næringsliv er entydige om et voksende behov for denne type tilbud i overskuelig framtid. Tilbudet vil være med på å oppfylle målsettingene i «Livslang læring» og Meld. St 14 (2019-2020) «Kompetansereformen – lære hele livet.». Omsøkt beløp fra strategisk fond var 4,0 mill.kr, og det ble innvilget 2,8 mill.kr hvert år i 2022 og 2023. Dette utgjør de årlige merkostnadene for ett kull, og dersom det starter nye kull hvert år, på nye lokasjoner, vil beløpet for 2023 også bli justert. Opprinnelig ble det også søkt midler fra DIKU, men den fikk avslag. Egenandelen består i arbeidskraft fra ILP, fakultetet skal ikke bidra med noe egenkapital.

Det er fortsatt noe uklarheter rundt egenkapitalen fra fakultetets side, men dekanen foreslår at det settes av til sammen 0,5 mill.kr. til de sakene som ble innvilget i årets sak *Fond for strategisk utvikling – fordeling av midler 2022*²⁶.

Utenlandsopphold ved FoU-termin

Fakultetsstyret innvilger FOU-terminer på bakgrunn av gjeldende ordning og søknader, og i den forbindelse blir det også innvilget støtte for dem som skal ha utenlandsopphold. Ut fra de vedtakene som foreligger utgjør forpliktelsene 1,35 mill.kr for utenlandsopphold til og med 2022.

²⁶ ePhorte 2020/6723-30 *Fond for strategisk utvikling – fordeling av midler 2022* (S54/21)

I summen ligger også utenlandsopphold som har blitt utsatt på grunn av koronapandemien, og utenlandsopphold med oppstart i 2021 der oppgjøret kommer først i 2022. De to foregående årene har kostnadene vært dekket gjennom overbudsjettering. Fra 2022 foreslås det dekket over egen post innenfor rammen av tildelt budsjett.

Oppsummering

Dekanen legger med denne saken frem forslag til en budsjettfordeling for 2022 som er i balanse og innenfor gitte budsjettammer. HSL-fakultetet har for 2022 fått ytterligere kutt i årets tildeling fra UiT, noe som fører til at dekanen også for 2022 anbefaler at det i årets budsjettfordeling foretas kutt både på fakultets- og enhetsnivå. Noen av kostnadene for 2022 kan være av midlertidig art, noe som gjør at budsjettet på lang sikt kan bli bedret. Med bakgrunn i dette har dekanen foreslått at kutt i form av basisjusteringer legges på spesiell basis. Dette gir fakultetet anledning til å vurdere om kuttene skal videreføres i 2023, eller om de skal flyttes over til generell basis. Dekanen har også på enkeltområder foreslått lavere tildeling enn det som har vært praktisert tidligere, for å unngå ytterligere rammekutt.

Dekanen ser frem til å motta den endelige budsjettfordelingen 2022, da spesielt med tanke på usikkerheten knyttet til pensjonsberegningene.

Sonni Olsen
dekan

—

Frode G. Larsen
fakultetsdirektør

—

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg:

1. Forslag til fordeling 2022
2. Basis 2022
3. Satser
4. Oppsummering tabeller
5. Studieplasser
6. Vitenskapelig utstyr
7. Overgangs- og utenlandsstipend for ph.d.-studenter